

บทความออนไลน์

โลกของหยาดเหงื่อและงานหนัก ใน ‘เหมืองแร่’ ผลงานชิ้นสำคัญของอาจินต์

“เหมืองแร่คือตู้ใส่กับข้าวใบสุดท้ายที่บังคับให้ข้าพเจ้าประคอง
กระเพาะอันอินโรยไปหามัน มันบังคับให้ไปหา ไม่ใช่ขอร้องให้ไป มัน
ต้อนข้าพเจ้ามากกว่าต้อนรับ”

หลายครั้งที่เรตื่นขึ้นมา แสวงหาความสุข พยายามทำความเข้าใจชีวิต วังวนอยู่กับโลกที่แสนจะงงงวย
ชีวิตในเมืองใหญ่ของเราหลายครั้งเต็มไปด้วยคำถาม วิถีโลกสมัยใหม่ของเราดูจะตรงข้ามกับชีวิตในเหมืองแร่ของ
คุณอาจินต์อย่างสิ้นเชิง ความหมายของชีวิตที่เราตามหา บางครั้งคำตอบอาจจะแสนเรียบง่ายและซุกซ่อนอยู่ใน
ชีวิตและน้ำมันขี้โล้ในเหมืองแร่ อยู่ในการเอาตัวรอด การทำงานหนัก และการเข้าใจชีวิตจากหยาดเหงื่อและ
แรงงาน

งานเขียนของคุณอาจินต์เป็นงานเขียนที่ ‘แมน’ มาก แน่ละ เหมืองแร่ คือประสบการณ์การกรำงานหนัก
ของอดีตนิสิตจากกรุงเทพฯ และเหมืองแร่เป็นส่วนหนึ่งที่ก่อร่างตัวตนของอาจินต์ขึ้นมา สำนวนเขียนของคุณอาจินต์
จึงเป็นสำเนียงของชายชาตรีที่ผ่านชีวิตมาอย่างโชกโชน แต่ในความเป็นชาตินั้นก็เชื่อว่าประกอบขึ้นด้วยความหยาบ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

กระด้าง แต่งงานเขียนของคุณอาจฉีกกลับเติมไปด้วยความอ่อนไหว ความซื่ออกซื่อใจโลก และความรู้อีกจากการใช้ชีวิตและความทรงจำที่ล้นออกมาจากตัวอักษรที่จริงใจและตรงไปตรงมานั้น

ทั้งหมดนี้แหละมั้ง ที่ทำให้เราน้ำตาไหลเวลาที่เรารออ่านเรื่องเล่าของคุณอาจฉีก ตัวอักษรที่พาเรากลับไปยังเหมือนกระโสม พาเรากลับไปยังวัยหนุ่มที่ผ่านการทุบตี และสำหรับพวกเราเอง แม้เราจะไม่ได้ถูกทุบตีโดยท่อนเหล็ก แต่การต่อสู้เรียนรู้ความหมายของชีวิตก็ดูจะเป็นประสบการณ์ที่เราต่างเข้าใจได้ไม่ต่างจากความรู้อีกจากเหมือนแร่

เหมือนแร่เป็นเหมือนดินแดนเฉพาะ เป็นพื้นที่ที่ตรงข้ามกับโลกสมัยใหม่ เป็นโลกแห่งการเรียนรู้ การเอาตัวรอด ความรักชีวิต บางครั้งชีวิตก็อาจไม่จำเป็นต้องยุ่งยากซับซ้อน ความหมายของชีวิตอาจถูกนิยามได้ด้วยการทำงานหนัก การอึดท้อง เหล้าแรง ๆ บุหรี่ และความสัมพันธ์ที่แสนเรียบง่าย

ด้วยความรำลึกถึง อาจฉีก ปัญญาพรค์ แล้วเราจะฝันถึงดินแดนที่ฝนตกจนภูเขาละลาย ไปไม่ถึงหัวไม้ขึ้น

“แม้ข้าพเจ้าจะมีรายได้วันละ 6 บาท แต่ข้าพเจ้าได้สิ่งหนึ่งซึ่งหาซื้อไม่ได้เพิ่มขึ้นทุกวัน สิ่งนั้นคืองานและความชัดเจน ข้าพเจ้ากัดฟันทนต่อไปเพื่อพิสูจน์คำพูดของผู้จัดการภาค และข้อสำคัญกว่านั้น ข้าพเจ้าจะพิสูจน์ด้วยตัวเองว่า ข้าพเจ้าไม่ได้ทำให้สี่ชมพูจาง...

จำไว้ สี่ชมพูจะไม่จางด้วยเหงื่อ แต่มันจะจางด้วยน้ำลาย”

- สี่ชมพูยังไม่จาง

“เหมืองแร่ไม่ใช่หน้ากระดาษนวนิยายสำหรับเนรมิตให้ตัวเองเป็นพระเอก มันไม่ใช่จอภาพยนตร์สำหรับแสดงความโลดโผนผจญผู้ผิดคน มันไม่ใช่สถานที่สำหรับเที่ยวเตร่เพื่อหากำไรให้แก่ชีวิต หรือเพิ่มสนิมให้แก่ความเหลวไหลไม่เอาถ่าน แต่เหมืองแร่คือตู้ใส่กับข้าวใบสุดท้ายที่บังคับให้ข้าพเจ้าประคองกระเพาะอันอิดโรยไปหามัน มันบังคับให้ไปหา ไม่ใช่ขอร้องให้ไป มันต้อนข้าพเจ้ามากกว่าต้อนรับ”

- มือที่เปิดประตูเหมือง

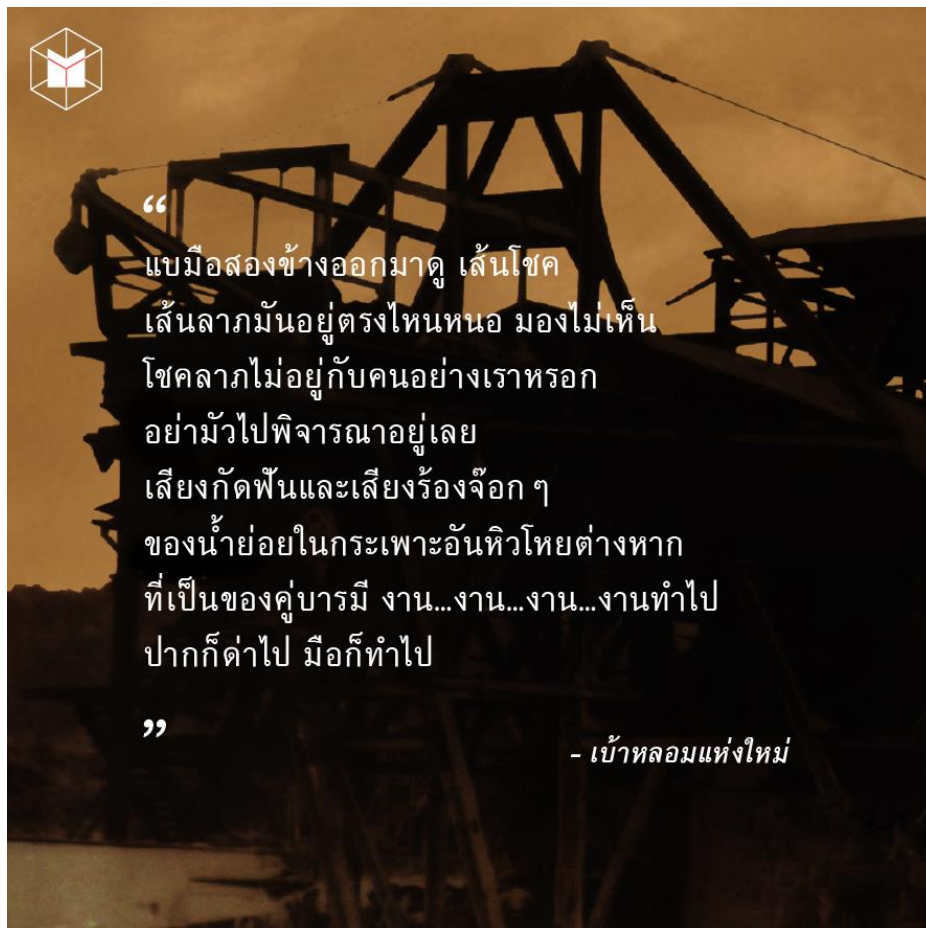

“เมื่อคราวที่ข้าพเจ้าทำถังขยะนั้น คมถึงมันบาดเอาที่โคนนิ้วชี้ พอเลือดเยิ้ม ๆ ไม่เจ็บหรอกที่แผล วิกน้ำมันซีได้ลือบ แผลก็เดียว เลือดก็หยุด ไม่เจ็บเลยที่แผล เดียวนี้มันก็จากรีที่อยู่ที่นี่ มือที่เขียนกรีก ๆ อยู่นี้ รอยแผลเป็นเล็ก ๆ ที่คนอื่นไม่รู้ว่ามันเกิดขึ้นจากอะไร แต่มันมีความหมายต่อข้าพเจ้า เมื่อมองดูมันที่ไร ภาพของเหมืองแรกก็ไหลพะเยิบ พะยับขึ้นมา ในการทำเหมืองแร่ ข้าพเจ้าไม่ได้รับหนังสือคู่มือสักฉบับเดียว แต่ข้าพเจ้ามีแผนคู่มือ สมัยหนึ่ง ข้าพเจ้าเคยมีความรู้สึกต่อแผนนี้อย่างอดสู แต่เดี๋ยวนี้ข้าพเจ้าได้คิดว่า ถ้ามือเราไม่มีแผนเป็นเสียบ้าง มันก็จะเลี่ยนเกินไป”

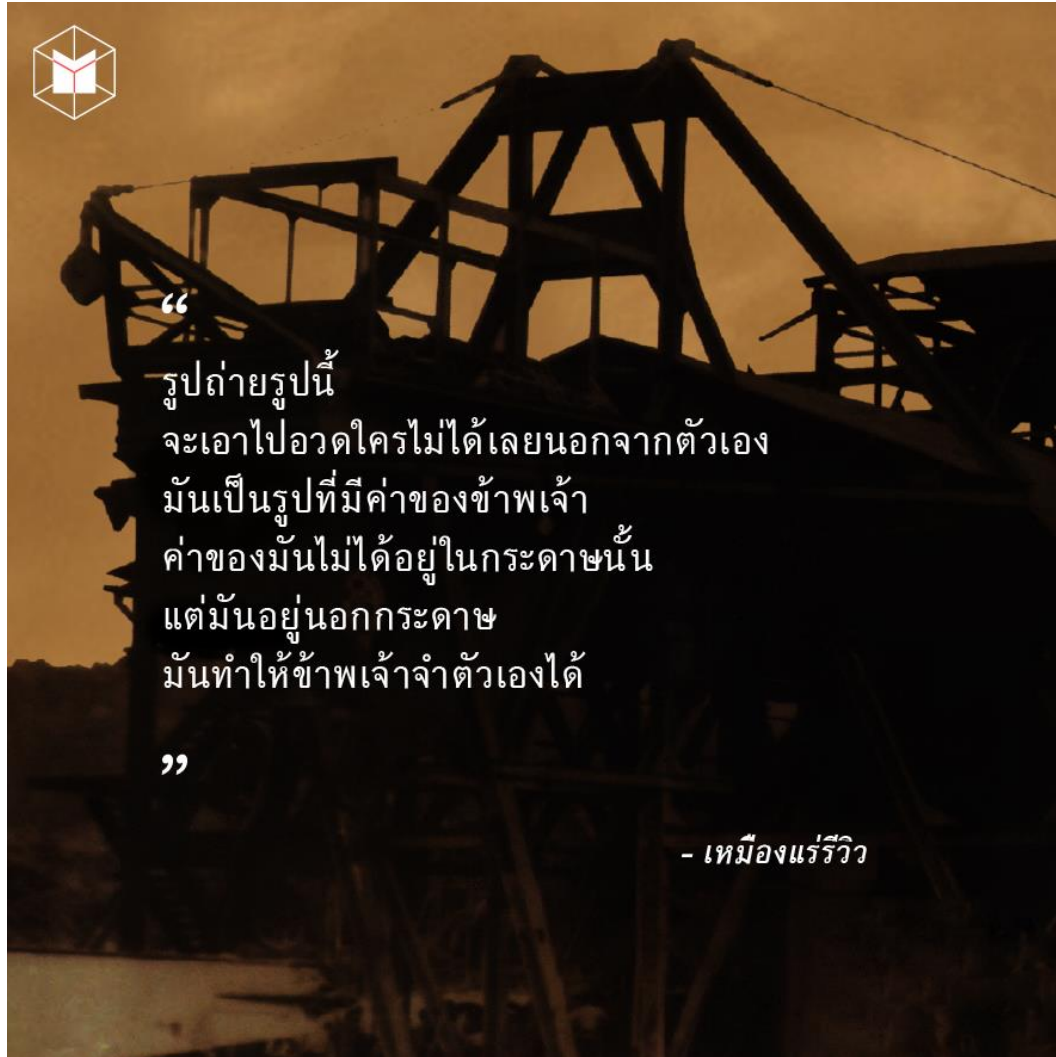
- มือที่เปิดประตูเหมือง

“แบมือสองข้างออกมาดู เส้นโซค
เส้นลางมันอยู่ตรงไหนหนอ มองไม่เห็น
โซคลากไม่อยู่กับคนอย่างเราหรอก
อย่ามัวไปพิจารณาอยู่เลย
เสียงกัดฟันและเสียงร้องจ๊อก ๆ
ของน้ำย่อยในกระเพาะอันทิวโหยต่างหาก
ที่เป็นของคู่บารมี งาน...งาน...งาน...งานทำไป
ปากก็ดำไป มือก็ทำไป”
- เข้าหลอมแห่งใหม่

“

รูปถ่ายรูปนี้
จะเอาไปวัดใครไม่ได้เลยนอกจากตัวเอง
มันเป็นรูปที่มีค่าของข้าพเจ้า
ค่าของมันไม่ได้อยู่ในกระดาษนั้น
แต่มันอยู่นอกกระดาษ
มันทำให้ข้าพเจ้าจำตัวเองได้

”

- เหมือนแรรีวิว

“รูปต่อไปเรือชุดแรรีวิวในยามเย็น ข้าพเจ้าใส่ฟิลเตอร์บรรทุกเข้าไปทั้งสีเขียว-สีเหลืองแล้วถ่ายทวนแสง ผลลัพธ์ที่ได้มาเลวมาก ถ้าเรือชุดมั่วหมด เห็นแต่แสงสว่างฝ้าเป็นแฉก ๆ แต่ก็ไม่สมำเสมอ รูปถ่ายรูปนี้จะเอาไปวัดใครไม่ได้เลยนอกจากตัวเอง มันเป็นรูปที่มีค่าของข้าพเจ้า ค่าของมันไม่ได้อยู่ในกระดาษนั้น แต่มันอยู่นอกกระดาษ มันทำให้ข้าพเจ้าจำตัวเองได้ เหงื่อเปรอระทั้งตัวเมื่อเลิกงาน ยังอุตสาหหั้นหน้าไปถ่ายรูปเรือชุด เหมือนสังหรณ์ว่าวันหนึ่งข้างหน้า มันจะเป็นอนุสาวรีย์แห่งความทรงจำตามลำพังและบัดนี้มันก็ล่วงเข้ามา 14 ปี แล้ว รูปนั้นยังอยู่ แต่คนถ่ายรูปนั้นบัดนี้ได้เปลี่ยนอาชีพ เรือชุดลำนั้นถูกยุบเป็นเศษเหล็ก ปาดงตรงนั้นปานนี้คงเจ็บเหงาและรักที่บข้าพเจ้าอยากไปยืนตรงนั้นก่อนตาย”

-เหมือนแรรีวิว

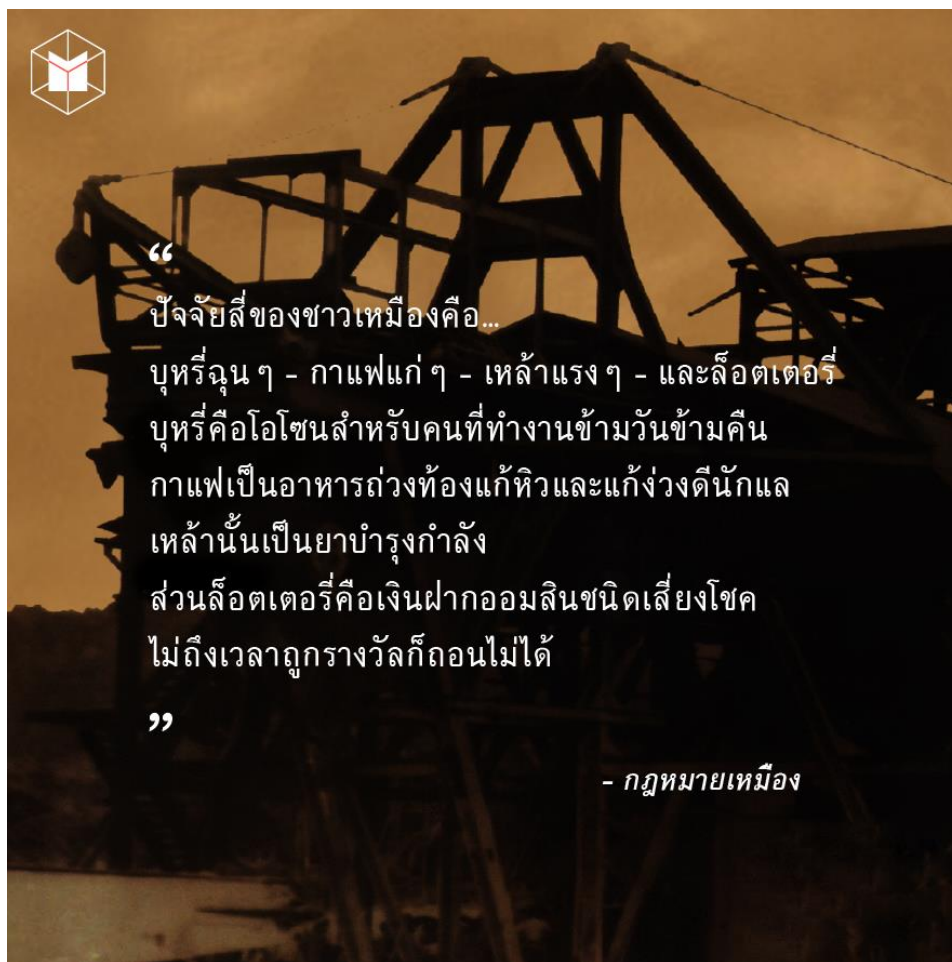

“อยากจะให้ท่านได้เห็นฝนที่ตกพรำมา 10 วันติดต่อกัน มันตกเสียจนเราเปียและรำคาญ ไม่อยากจะให้ชีวิตของเราต้องเห็นฝนอีกเลย ภูเขาเปียกจนละลาย ใบไม้โง้งหัวไม้ขึ้น ดินและเป็นโคลน แต่เราก็ต้องเดินไปทำงานและเดินกลับ เราทำเหมือนแร่จะสนิมสร้อยไม่ได้ เราต้องทำเราต้องกิน ไอ้ที่จะรวมหัวกันปลุกศาลเพียงตาสั่งเวทย์เวทดาให้ฝนหยุดตกเป็นไม่มีวันเสียละ”

- เหมือนแร่โซว์

“ปัจจัยสี่ของชาวเหมืองคือ...

บุหรี่ยี่ห้อ ๆ - กาแฟแก้ว ๆ - เหล้าแรง ๆ - และล็อตเตอรี่

บุหรี่ยี่ห้อคือไอโซนสำหรับคนที่ทำงานข้ามวันข้ามคืน กาแฟเป็นอาหารว่างท้องแก้หิวและแก้ปวดตื้อนนั่นเป็นยาบำรุงกำลัง ส่วนล็อตเตอรี่คือเงินฝากออมสินชนิดเสี่ยงโชค ไม่ถึงเวลาถูกรางวัลก็ถอนไม่ได้”

- กฎหมายเหมือง

“

‘กินอย่าอาย ตายอย่ากลัว
ยากช่างหัว ตายปลด’

กินเข้าไปเถิด จะกลัวอะไรกับความตาย
ยากจนหรือหนี้สินนั้น

ตายแล้วมันก็ปลดเปลื้องไปเองแหละวะ

นี่เป็นสุภาษิตที่นักธรรมจริยาคงจะขมวดคิ้ว

แต่พวกเราชาวเหมืองหัวร่อรำ

”

- เสียงเรียกจากคุก!

“กินอย่าอาย ตายอย่ากลัว

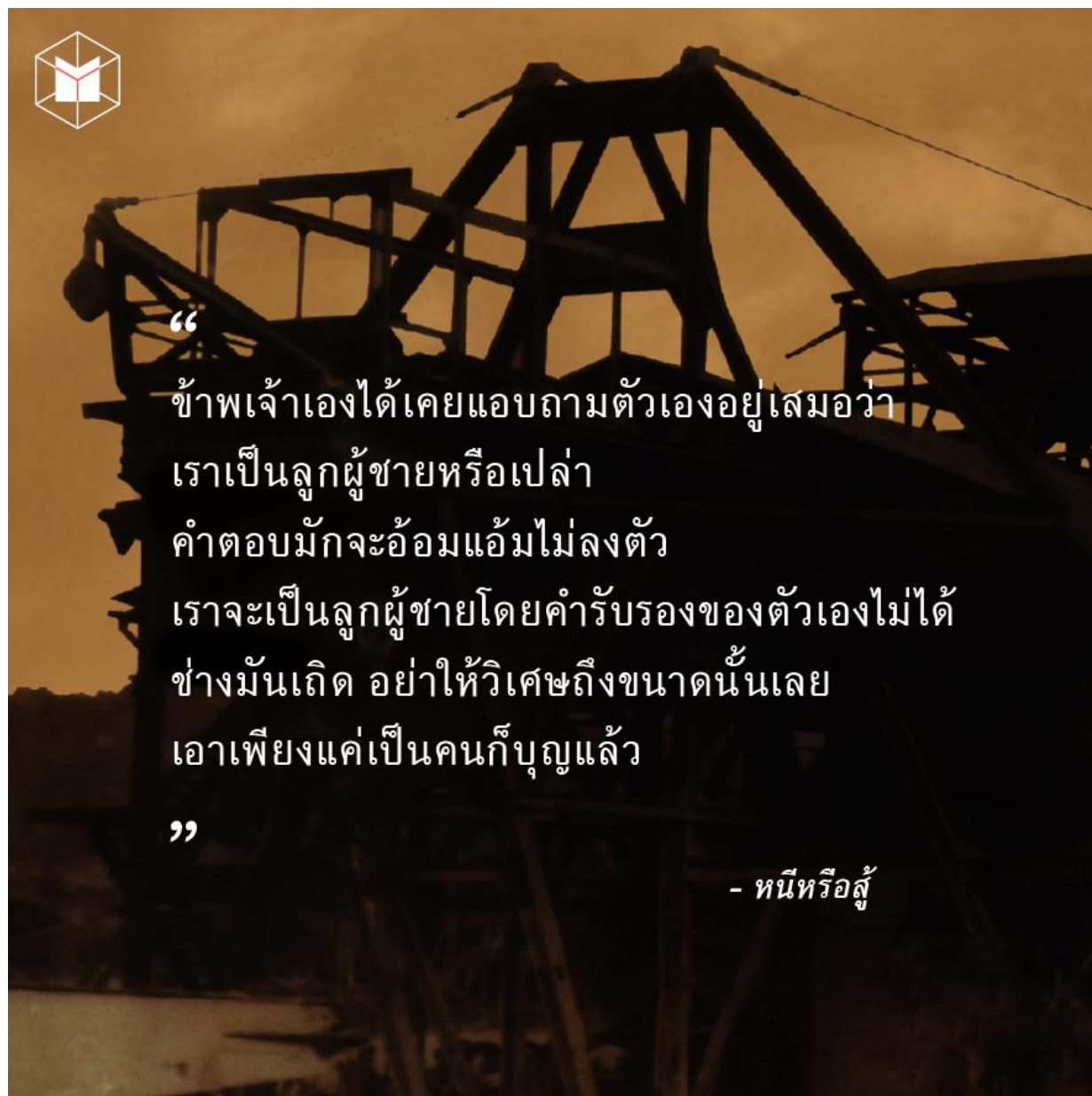
ยากช่างหัว ตายปลด’

กินเข้าไปเถิด จะกลัวอะไรกับความตาย ยากจนหรือหนี้สินนั้น ตายแล้วมันก็ปลดเปลื้องไปเองแหละวะ

นี่เป็นสุภาษิตที่นักธรรมจริยาคงจะขมวดคิ้ว แต่พวกเราชาวเหมืองหัวร่อรำ”

- เสียงเรียกจากคุก!

“

ข้าพเจ้าเองได้เคยแอบถามตัวเองอยู่เสมอว่า
เราเป็นลูกผู้ชายหรือเปล่า
คำตอบมักจะอ้อมแอ้มไม่ลงตัว
เราจะเป็นลูกผู้ชายโดยคำรับรองของตัวเองไม่ได้
ช่างมันเถิด อย่าให้วิเศษถึงขนาดนั้นเลย
เอาเพียงแค่เป็นคนก็บุญแล้ว

”

- หนีหรือสู้

“เหมือนแรมมีแต่ผู้ชาย เป็นผู้ชายกันทั้งนั้น แต่จะเป็นลูกผู้ชายทุกคนไปหรือ ข้าพเจ้าเองได้เคยแอบถามตัวเองอยู่เสมอว่า เราเป็นลูกผู้ชายหรือเปล่า คำตอบมักจะอ้อมแอ้มไม่ลงตัว เราจะเป็นลูกผู้ชายโดยคำรับรองของตัวเองไม่ได้ ช่างมันเถิด อย่าให้วิเศษถึงขนาดนั้นเลย เอาเพียงแค่เป็นคนก็บุญแล้ว”

- หนีหรือสู้

“มหาวิทยาลัยสอนความรักชาติ แต่เหมืองแร่สอนความรักชีวิต”

- ฝนเหมืองแร่

“
‘คนค้าขายไม่มีสวรรค์รกรอกคุณ’
เจ้าของร้านหัวเราะกลั้วคำพูด
เขากำลังสอนเรื่องของชีวิตแก่ข้าพเจ้า
‘คนค้าขายมีแต่กำไรขาดทุน’
”

- ยาแดง

“คนค้าขายไม่มีสวรรค์รกรอกคุณ’ เจ้าของร้านหัวเราะกลั้วคำพูด เขากำลังสอนเรื่องของชีวิตแก่ข้าพเจ้า ‘คน
ค้าขายมีแต่กำไรขาดทุน”

- ยาแดง

ที่มา <https://thematter.co/pulse/life-lesson-from-arjin/65538>

